

**T.C.
BAŞBAKANLIK
DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI
İthalat Genel Müdürlüğü**

KORUNMA ÖNLEMİ BAŞVURUSU

GİZLİ OLMAYAN ÖZET

(Polietilen Tereftalat-PET)

**ANKARA
Mart 2011**

İÇİNDEKİLER

1. BAŞVURUYA İLİŞKİN BİLGİLER	2
1.1 Başvuru Sahibi	2
1.2 Yerli Üretici.....	2
1.3 Başvuru Konusu Eşyanın Tanımı.....	2
1.4 Başvuru konusu eşyanın kullanım alanları.....	2
1.5 Başvuru Konusu Eşyanın Üretim Süreci.....	3
1.6 Başvuru konusu eşyaya ilişkin kullanıcı/tüketici tercihlerini etkileyen faktörler	4
1.7 Yerli ve İthal Ürünlerin Karşılaştırılması.....	4
1.8 Mevzuat	4
2. BAŞVURU KONUSU EŞYANIN İTHALATI.....	5
2.1 Yıllar İtibariyle İthalat.....	5
2.2 İthalatın Piyasa Payı	6
2.3 Ülkeler İtibariyle İthalat	6
3. YERLİ ÜRETİMİN EKONOMİK GÖSTERGELERİ	7
3.1 Tüketim	7
3.2 Üretim.....	7
3.3 Yurt İçi Satışlar	7
3.4 Kapasite ve Kapasite Kullanım Oranı (KKO).....	8
3.5 Dönem Sonu Stoklar	8
Dönem sonu stoklar inceleme dönemi boyunca düzensiz bir seyir izlemiştir.	8
3.6 İstihdam.....	8
3.7 Verimlilik	8
İşgücü verimliliği inceleme dönemi boyunca düzensiz bir seyir izlemiştir.	9
3.8 Kârlılık	9
4. NEDENSELLİK BAĞI.....	9
4.1 Fiyat Karşılaştırması	9
4.2 Diğer Faktörlerin Etkisi.....	10
5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ	11

BİRİNCİ BÖLÜM

1. BAŞVURUYA İLİŞKİN BİLGİLER

1.1 Başvuru Sahibi

Polietilen tereftalat (PET) ithalatında korunma önlemi uygulanmasına yönelik başvuru, yerli üretici Artenius Turckpet Kimyevi Maddeler ve Pet Amb. Mlz. San. A.Ş. (Artenius) tarafından yapılmıştır.

1.2 Yerli Üretici

Artenius'un yapmış olduğu başvuru, firmanın PET üretimine dair bilgilere dayanmaktadır. Söz konusu yerli üretici, başvuru konusu eşyada Türkiye'nin en büyük üreticisi olup yerli üretiminin önemli bir kısmını temsil etmektedir.

1.3 Başvuru Konusu Eşyanın Tanımı

Başvuru konusu ürün, Polietilen Teraftalat (PET) Resindir. PET Resin, saf teraftalik asit (PTA) , mono etilen glikol (MEG), az miktarda izoftalik asit (IPA) ve yine az miktarda çeşitli katkı maddeleri ve katalizörlerin bir araya getirilmesiyle oluşan bir polimerdir (benzer molekül birimlerinin birbirine eklenmesiyle oluşan uzun zincirlerden meydana gelen bir malzeme). Üretim prosesi, esterleştirme, polimerleştirme, kesme ve katı halde polimerleştirme evrelerinden oluşur.

Başvuru konusu eşya, 3907.60.20.00.00 Gümrük Tarife İstatistik Pozisyonlu “poli etilen tereftalat, 78 ml/g veya daha fazla viskozitesi olanlar ” altında sınıflandırılmaktadır.

1.4 Başvuru konusu eşyanın kullanım alanları

PET Resin düşük veya yüksek viskoziteli olarak sınıflandırılmaktadır. Düşük viskoziteli PET Resin özellikle;

- Gıda ve içecek ambalaj sanayinde (PET şişe, kavanoz, damacana vb.)
- Kozmetik, deterjan ve muhtelif kimyasallar ambalaj sanayinde
- Fotoğraf ve röntgen filmleri imalatında
- Polyester esaslı elyaf ve iplik üretiminde
- Plastik levha üretiminde kullanılmaktadır.

Endüstriyel veya “Heavy Denier”de denilen yüksek viskoziteli Pet Resin özellikle lastik kablolar, emniyet kemerleri, plaka vb üretiminde kullanılmaktadır.

1.5 Başvuru Konusu Eşyanın Üretim Süreci

Polietilen tereftalat bir termoplastik polyester reçinedir ve kısaca PET Resin olarak adlandırılır. PET Resin; PTA (Saf Teraftalik Asit), MEG (Mono Etilen Glikol) ve IPA (İzoptalik Asit)'nin bulamaç haline getirildikten sonra ısı ve vakum altında işlenmesi ile elde edilir. Tüm bu işlemler birkaç aşamada meydana gelmektedir. Her aşamada polimerin (PET) molekül ağırlığı artırılmaktadır. Molekül ağırlığının artırılması, polimerin tekrar eden atomlarının polimer zincirine bağlanması ile elde edilir. Tekrarlanan atomların polimer zincirlerine eklenmesi ile elde edilen uzun zincirler polimerik malzemenin fiziksel özelliklerini geliştirmektedir.

PET Resin Üretim Teknolojisi:

PET Resin Ardenius işletmesinde iki basamaktan oluşan bir süreçte üretilmektedir. Bunlar:

- Kontinü Polimerizasyon (CP)
- Katı Fazda Polimerizasyon (SSP)

Kontinü Polimerizasyon Aşaması (CP)

Kontinü polimerizasyon akışkan fazda yürütülmektedir. Bu sürecin ilk aşamasında PTA ve IPA'nın MEG ile hazırlanan bulamaçları Esterleşme Reaktörüne beslenmekte ve ısı etkisi ile oligomer oluşması sağlanmaktadır. Oligomer; kısa bir zincir oluşturmuş PET resin molekülleri olup düşük molekül ağırlığına sahip halleridir.

Esterleşme reaksiyonu sonrasında, malzemenin molekül ağırlığının artırılması ve istenen fiziksel özelliklerin sağlanması amacı ile bazı kataliz ve katkı malzemeleri oligomere eklenir. Kataliz olarak Antimony Trioxide (Sb_2O_3), katkı malzemesi olarak Phosphoric Acid (H_3PO_4), Boya ve Diethylene Glycol (DEG) eklenmektedir.

Daha sonra polikondenzasyon olarak adlandırılan aşamada, polimer zincirine tekrarlanan atomların bağlanarak molekül ağırlıklarının artırılması sağlanmaktadır.

Polikondenzasyon aşamasında oluşan eriyik haldeki malzeme bir pompa vasıtasıyla basınçlandırılarak polimer filtresinden geçirilir. Filtrelenen malzeme basınç altında üzerinde daire şeklinde belirli sayıda delikler bulunan plakalardan geçmeye zorlanarak şekillendirilir. Elde edilen silindirik şeklindeki makarna formu, su ile soğutulur ve bir kesici vasıtası ile kesilerek cips formuna dönüştürülür. Bu aşamadaki malzeme PET cips adını alır ve amorf formundadır.

Katı Fazda Polimerizasyon Aşaması (SSP)

Katı fazda polimerizasyon (SSP) prosesine alınan amorf formundaki PET cips, azot ortamında akışkan yatak ve karıştırıcı kristalizatörlerden geçirilerek kristalize forma dönüştürülür. Kristalize edilen polimer molekülleri reaktör ekipmanı içerisinde, azot ve ısı altında uzun süre tutularak polikondenzasyon reaksiyonunun katı fazda devam etmesi sağlanır. Reaktör içerisinde tutulan cips polikondenzasyon reaksiyonu ile hedef molekül

ağırlığına ulaşmış olur. Bu aşamada malzeme PET resin tanımına ulaşmış olur. En son aşamada soğutulan cips paketlenir ve kalitelendirilir.

1.6 Başvuru konusu eşyaya ilişkin kullanıcı/tüketici tercihlerini etkileyen faktörler

Günümüzde pek çok üründe olduğu gibi elbette fiyat temel bir faktördür. Özellikle İran, Pakistan ve Uzakdoğu menşeli ucuz PET resinin piyasada kolaylıkla alıcı bulduğu gözlemlenmektedir.

Ancak, çoğunlukla doğrudan gıda ile temas eden şişe, kavanoz, ambalaj malzemesi gibi ürünlerin imalatında kullanılan PET için, pek çok endüstriyel kullanıcı kaliteyi önemsemektedir. Başta viskozite stabilitesi olmak üzere, renk değerleri, aset aldehit (AA) seviyesi gibi doğrudan son ürünün (şişe gibi) kalitesine, görünümüne etki eden faktörler de dikkate alınmaktadır.

Artenius'un sürekliliğini sağladığı teknik destek kapasitesi, müşteriler tarafından firma için önemli bir tercih nedeni olmuştur. Tüm bunların yanı sıra, uygun termin ve stok tutabilme kapasitesi de müşteri tercihlerini doğrudan etkilemektedir.

1.7 Yerli ve İthal Ürünlerin Karşılaştırılması

Başvuru konusu ürünlerin yerli ve ithal olanlarının kullanım alanları arasında bir fark bulunmamaktadır. Ayrıca, PET Resin, üreticilerden de ithalatçılardan da doğrudan endüstriyel son kullanıcılara sevk edilen bir üründür, dolayısıyla dağıtım kanalları da benzerdir.

İthal ürünler ile yerli ürünlerin teknik spesifikasyonları ile fiziki özellikleri de aynıdır.

Bu itibarla, arz ve talep yönünden incelendiğinde, yerli ürünler ile ithal ürünlerin aynı veya benzer ürünler olduğunu söylemek mümkündür.

1.8 Mevzuat

Başvuru konusu ürünün ithalatında hâlihazırda uygulanmakta olan Gümrük Vergisi ve Katma Değer Vergisi oranları aşağıda gösterilmektedir. 2010 yılının en büyük tedarikçileri Pakistan ve İran'dan yapılan PET ithalatında %3 oranında gümrük vergisi uygulanmaktadır.

G.T.İ.P./MADDE İSMİ	Ölçü	KDV(%)	ÖTV	GÜMRÜK VERGİSİ ORANI (%)				
				AB,EFTA,İSR,MAK, HIR, B-HER, FAS, B.Ş. VE GAZ.ŞR. TUN, SUR, MIS, GÜR, ARN, KOS	GTS ÜLKELERİ			
					EAGÜ	ÖTDÜ	GYÜ	DÜ
3907.60.20.00.00 78 ml/g veya daha fazla viskozitesi olanlar	-	18	-	0	0	0	3	6,5

Ayrıca, başvuru konusu ürün için 27 Ocak 2006 tarihinde aşağıdaki tabloda belirtildiği şekilde dampinge karşı önlem alınmış olup, bu önlemin uygulama süresi 27 Ocak 2011 tarihi itibarıyla son bulmuştur.

GTİP	Madde İsmi	Menşe Ülke	Dampinge Karşı Vergi (CIF Bedelin %'si)
3907.60.20.00.00	78 ml/g veya daha fazla viskozitesi olan poli(etilen tereftalat)	Hindistan	6,5
		Tayland	6,5
		Çin Tayvanı	6,5
		Malezya	6,5
		Ç.H.C.	6,5
		Güney Kore	6,5
		Endonezya	6,5

İKİNCİ BÖLÜM

2. BAŞVURU KONUSU EŞYANIN İTHALATI

Başvuru konusu eşya için mutlak ve nispi ithalatın, ithalatın yurt içi piyasadan aldığı payın ve ithalatın ülkelere göre dağılımının yıllar itibariyle seyri aşağıda verilmektedir. Başvuru konusu eşyanın dış ticaret istatistikleri kilogram bazında tutulmaktadır.

2.1 Yıllar İtibariyle İthalat

Mutlak İthalat

İTHALAT	2006	2007	2008	2009	2010	2009 Ocak-Eylül	2010 Ocak-Eylül
Ton	64.785	87.396	104.761	127.912	156.405	102.152	113.556
Değişim	-	35%	20%	22%	22%	-	11%

İnceleme konusu dönemin ilk yılı olan 2006'da yaklaşık 65.000 ton olarak gerçekleşen Türkiye'nin PET ithalatı izleyen yıllarda sürekli olarak artarak 2010 yılında 156.405 ton düzeyine ulaşmıştır. İnceleme dönemi boyunca söz konusu ürünün ithalatı %141 oranında artış göstermiştir.

Nispi İthalat

Yerli üretimin 2010 yılına ait ekonomik göstergeleri Ocak-Eylül dönemine ait olduğu için bu bölümde aynı döneme ilişkin ithalat istatistikleri kullanılmaktadır. Ayrıca, 2009 yılında deneme üretimine başlayan Meltem Kimya'nın üretim rakamları, Artenius firmasının rakamları ile karşılaştırıldığında ihmal edilecek seviyelerde bulunduğundan hesaplamalara dahil edilmemiştir.

	2006	2007	2008	2009	2010 Ocak-Eylül
İthalat/Yerli üretim	61%	75%	106%	106%	125%

İnceleme konusu dönemde, ithalatın yerli üretime oranının da önemli ölçüde artış kaydettiği görülmektedir. 2006 yılında yerli üretimin %61'i seviyesinde bulunan ithalat, 2007'de yerli üretimin %75'ine, 2008 ve 2009'da %106'sına, 2010 yılı Ocak-Eylül döneminde %125'ine ulaşmıştır.

2.2 İthalatın Piyasa Payı

	2006	2007	2008	2009	2010 Ocak-Eylül
İth. piyasa payı	38%	43%	51%	51%	56%

Türkiye PET piyasasında ithal ürünlerin payının inceleme konusu dönem boyunca sürekli olarak arttığı görülmektedir. 2006 yılında yurt içi piyasadan % 38 oranında pay alan ithal ürünler, izleyen yıllarda piyasa paylarını sürekli olarak yükseltmiş ve 2010 Ocak-Eylül döneminde piyasanın % 56'sına hakim olmuştur.

2.3 Ülkeler İtibariyle İthalat

ÜLKE ADI	2006	2007	2008	2009	2010
PAKİSTAN	21,94%	22,04%	14,87%	19,40%	35,36%
İRAN	13,88%	15,88%	4,81%	14,50%	28,65%
VİETNAM	35,95%	27,97%	24,62%	16,02%	1,36%
BAE	0,00%	1,54%	22,05%	14,80%	7,23%
İSPANYA	9,91%	6,54%	10,55%	0,33%	2,11%
ÇHC	3,55%	7,38%	5,06%	6,45%	4,05%
UMMAN	0,00%	0,00%	0,00%	9,94%	7,14%
MALEZYA	0,00%	0,00%	5,71%	6,88%	4,95%
HİNDİSTAN	2,97%	1,59%	7,12%	5,46%	3,37%
İTALYA	1,05%	7,35%	3,92%	0,19%	0,16%
SUUDİ ARABİSTAN	1,99%	2,45%	0,37%	3,23%	2,57%
GÜNEY KORE CUM.	0,00%	0,59%	0,50%	2,33%	1,37%
YUNANİSTAN	2,71%	3,40%	0,00%	0,00%	0,53%
ALMANYA	4,32%	0,12%	0,01%	0,02%	0,01%
TAYVAN	0,32%	0,00%	0,00%	0,00%	0,97%
ENDONEZYA	0,00%	1,15%	0,00%	0,17%	0,00%
AVRUPA SER. BÖL	0,00%	1,28%	0,00%	0,00%	0,00%
TAYLAND	0,00%	0,05%	0,02%	0,00%	0,07%
Diğer Ülkeler	1,39%	0,68%	0,39%	0,27%	0,10%
Genel Toplam	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%

Yukarıdaki tabloda Türkiye'nin PET ithalatının yıllar itibariyle miktar bazında menşe ülkelere göre dağılımı yer almaktadır. Buna göre, inceleme konusu dönemde PET ithalatında ülke paylarının önemli ölçüde değişiklik gösterdiği görülmektedir. 2006 yılında ithalatın yaklaşık %14'ünü gerçekleştiren İran, 2010 yılında ithalatın %28,65'ini; 2006 yılında ithalatın %22'sini gerçekleştiren Pakistan, 2010 yılında ithalatın %35,36'sını gerçekleştirerek ithalat paylarında büyük artış sağlamıştır. Ancak aynı dönemde, ithalatta yaklaşık %36 paya sahip olan Vietnam'ın payı %1,36'ya, %10 paya sahip olan İspanya'nın payı %2,11'e düşmüştür. Miktar ve değer bazında ülkeler itibariyle ithalat istatistikleri Ek-1'de sunulmuştur.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3. YERLİ ÜRETİMİN EKONOMİK GÖSTERGELERİ

Başvuru konusu ürüne ilişkin ekonomik göstergeler yerli üretimin önemli bir kısmını temsil eden başvuru sahibi firma tarafından sağlanan verilere dayanmaktadır. Yerli üretimin 2010 yılına ait ekonomik göstergeleri Ocak-Eylül dönemini kapsadığından 2010 yılının tümüne ilişkin rakamlar 2010 yılı 9 aylık verilerinden hareketle tahmini olarak hesaplanmıştır.

3.1 Tüketim

Tüketim	Birim	2006	2007	2008	2009	2010 (T)	2009 (1-9)	2010 (1-9)
Miktar	Ton	100	119	119	145	162	100	109
Değişim	%	-	18,6%	0,4%	22,1%	11,3%	-	9,3%

Görüldüğü gibi ülkemiz pazarı inceleme dönemi boyunca düzenli olarak büyümüş; söz konusu dönemde %62'lik bir büyüme gerçekleştirmiştir. Bu denli yüksek büyümenin, ülkemiz pazarının ihracatçılar nezdindeki cazibesini arttırdığı düşünülmektedir.

3.2 Üretim

Üretim	Birim	2006	2007	2008	2009	2010 (T)	2009 (1-9)	2010 (1-9)
Miktar	Ton	100	109	93	114	113	100	99,7
Değişim	%	-	8,7%	-14,4%	22,1%	-0,3%	-	-0,3%

Görüldüğü gibi yerli üretim dalının üretim artışı iç pazardaki talep artışını yansıtır şekilde gelişmiştir. İç Pazar düzenli olarak büyürken, yerli üretim 2008 yılında %14,4 oranında düşüş gerçekleştirmiştir. İnceleme döneminde yerli üretimdeki artış %13'te kalmıştır.

3.3 Yurt İçi Satışlar

Yurt İçi Satışlar	Birim	2006	2007	2008	2009	2010 (T)	2009 (1-9)	2010 (1-9)
Miktar	Ton	100	109	93	114	113	100	107
Değişim	%		8,7%	-14,4%	22,1%	-0,3%		7,1%

Yerli üretimin yurt içi satışları inceleme dönemi boyunca dalgalı bir seyir izlemiş olup 2010 yılı tahmini rakamları dikkate alındığında bir önceki yıla göre bir miktar azalma göstermiştir.

3.4 Kapasite ve Kapasite Kullanım Oranı (KKO)

Kapasite /KKO	Birim	2006	2007	2008	2009	2010 (T)	2009 (1-9)	2010 (1-9)
Miktar	Ton	100	100	100	107	107	100	100
KKO	%	%88	%96	%82	%93	%93	%93	%93

Yerli üretim dalı, PET üretimi için 2007 yılında yakaladığı kapasite kullanım oranını bir daha yakalayamamıştır.

3.5 Dönem Sonu Stoklar

Stoklar	Birim	2006	2007	2008	2009	2010	2009 (1-9)	2010 (1-9)
Miktar	Ton	100	243	74	103		100	70
Değişim	%	-	%143	-%69	%39	-	-	-%30

Dönem sonu stoklar inceleme dönemi boyunca düzensiz bir seyir izlemiştir.

3.6 İstihdam

İstihdam	Birim	2006	2007	2008	2009	2010
İşgücü	Kişi	100	102	95	84	102
Değişim	%	-	%2	-%7	-%11	%21

2010 yılı ile 2006 yılı karşılaştırıldığında, Türkiye PET pazarı %59 büyümesine rağmen üretimde çalışan işçi sayısının önemli bir değişim göstermediği görülmektedir.

3.7 Verimlilik

Verimlilik	Birim	2006	2007	2008	2009	2010 (T)
İşgücü Verimliliği	Ton/ Kişi	100	106	98	134	111
Değişim	%	-	%6	-%8	%37	-%17

İşgücü verimliliği inceleme dönemi boyunca düzensiz bir seyir izlemiştir.

3.8 Kârlılık

Kârlılık	Birim	2006	2007	2008	2009	2010	2009 (1-9)	2010 (1-9)
	%	-%8	-%9	-%12	-%6	-%2	-%4	-%2

Firma incelenen dönem boyunca kâr eden bir yapıya kavuşamamıştır.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. NEDENSELLİK BAĞI

Bu bölümde, başvuru konusu eşyanın ithalatındaki artış ile yerli üretimin ekonomik göstergelerinde tespit edilen bozulma arasındaki nedensellik ilişkisi incelenmiştir. Bu kapsamda, ekonomik göstergelerdeki bozulma ile ithalattaki artış eğiliminin eşanlılığı, soruşturma konusu eşyanın ithal ve yerli olanlarının piyasa koşulları ve diğer faktörlerin ciddi zarar veya ciddi zarar tehdidi üzerindeki etkisi araştırılmıştır.

Başvuru konusu eşyanın ithalatının seyri ve yerli üretimin ekonomik göstergelerinin gelişimi önceki bölümlerde incelenmiştir. Bu incelemenin değerlendirilmesiyle, iç pazardaki büyümenin ithalat tarafından karşılandığı, dolayısı ile bu büyümenin yerli üretim dalı göstergelerine yansımalarının oldukça sınırlı kaldığı gözlemlenmiştir. İlgili dönemde iç pazar %62 oranında büyürken, yerli üretici satışları ancak %13 oranında artabilmiştir. Firmanın piyasadan daha fazla pay alabilmek amacıyla kapasite artışına gidememesinin ithalat baskısı nedeniyle olduğu değerlendirilmektedir.

4.1 Fiyat Karşılaştırması

Başvuru konusu eşyanın tedarik zinciri içerisinde tüketici talebini belirleyen önemli etkenlerden birinin ürünün fiyatı olduğu bilinmektedir. Bu itibarla, yerli ve ithal PET fiyatlarını aynı aşamada karşılaştırmak üzere hazırlanan tablo aşağıda verilmektedir. Tabloda, ağırlıklı ortalama ithal fiyatlarına diğer masraflar (CIF ithalat değerinin %6'sı oranında) eklenerek oluşturulan ithal ürün fiyatı, gümrük işlemleri sona ermiş ithal ürünün yıllar itibariyle birim fiyatını göstermektedir. “Yerli Ürün Fiyatı 1”, yerli üretimin yıllar itibariyle ağırlıklı ortalama yurt içi satış fiyatını, bir başka ifadeyle yerli malın fabrika çıkış fiyatını ifade etmektedir. Bunun yanında, yerli üretimin 2006 yılından 2010 yılına negatif kârlılıkla çalıştığı göz önüne alınarak yerli ürünün yıllar itibariyle “olması gereken” fiyatını gösteren “Yerli Ürün Fiyatı 2” oluşturulmuştur. “Yerli Ürün Fiyatı 2”, yerli ürünün sınav maliyetine, sektör için mütevazı kârlılık oranı olan % 5 eklenerek hesaplanmıştır.

	Birim	2006	2007	2008	2009	2010 (1-9)
İthal Ürün Fiyatı	USD/ Kg	1,36	1,46	1,57	1,09	1,36
Yerli Ürün Fiyatı 1	USD/ Kg	1,49	1,48	1,57	1,25	1,43
Yerli Ürün Fiyatı 2	USD/ Kg	1,72	1,70	1,85	1,39	1,52
Fark 1	USD	-0,13	-0,02	0,00	-0,16	-0,07
Fark 2	USD	-0,36	-0,24	-0,28	-0,30	-0,16

2006 Ocak - 2010 Eylül dönemi boyunca ithal ürünün fiyatı, yerli üretim dalı gerçekleşen yurt içi satış fiyatı ile yerli üretim dalı olması gereken satış fiyatının altında seyretmiştir. Bu itibarla, inceleme konusu dönemde ithal ürünlerin yerli ürünler üzerinde fiyat kırılmasına ve fiyat baskısına yol açtığı görülmektedir.

4.2 Diğer Faktörlerin Etkisi

Bu bölümde, inceleme konusu eşyanın ithalatındaki artış dışında kalan faktörlerin yerli üretim üzerinde zarara yol açıp açmadığı hususu incelenmiştir.

Öncelikle, başvuru konusu eşyanın yurt içi talebinin incelenen dönemde ne şekilde seyrettiği değerlendirilmiştir. Bu çerçevede, yurt içi PET talebinin inceleme konusu dönem içerisinde 2006 yılında 171.278 ton iken, takip eden yıllarda da düzenli olarak arttığı ve zirve yaptığı 2010 yılında tahmini olarak 277.192 ton olarak gerçekleştiği tespit edilmiştir. Bu itibarla, inceleme konusu dönem için talep koşullarının yerli üretim üzerinde ortaya çıkan zarar üzerinde etkili olduğunu söylemek mümkün bulunmamaktadır.

Bunun yanında, yerli üretimin üretim kapasitesine ve işgücü verimliliğine ilişkin veriler de incelenmiştir. Bu çerçevede, yerli PET üretim kapasitesinin inceleme konusu dönemde ihmal edilebilecek bir oranda artış gösterdiğinden ve talebin üretimin üstünde gerçekleşmesinden hareketle, aşırı kapasitenin zarara yol açan bir faktör olarak değerlendirilemeyeceği sonucuna varılmıştır. Ayrıca, 2006 yılında 503 Ton/İşçi olarak gerçekleşen işgücü verimliliğinin, 2007-2009 döneminde sürekli yükselerek 2009 yılında zirve yaptığı, 2010 yılında bir miktar düşüş gösterip 1.163 Ton/İşçi'ye düşmekle beraber, 2006 yılına göre oldukça yüksek seviyelere çıktığı görülmüştür. Bu itibarla, yerli üretimin soruşturma konusu dönemde işgücü verimliliğinden kaynaklı bir sorun yaşamadığı değerlendirilmektedir.

Ayrıca, inceleme konusu dönemde mevcut yerli üretim kapasitesi yanında piyasaya kaydadeğer kapasitede yeni üreticilerin dahil olmadığı düşünüldüğünde yerli üreticiler arasında rekabetin zarara yol açmayağı sonucuna varılmaktadır.

Bunun yanında, yerli üretimin yurt dışı satışlarının seyri ve toplam satışlar içerisindeki ağırlığı, yurt dışı satışların soruşturma konusu dönem içerisinde yerli üretim üzerinde ciddi zarara veya ciddi zarar tehdidine yol açmadığını ortaya koymaktadır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Başvuru konusu ürün olan PET ithalatının incelenen dönemde mutlak ve nispi olarak önemli ölçüde artış gösterdiği tespit edilmiştir. Söz konusu artış, Dünya Ticaret Örgütü Korunma Önlemleri Anlaşması'nda ifade edilen "artan ithalat" kavramının, ani, keskin ve yakın zamanda gerçekleşmiş olma özelliklerini taşımaktadır. Bunun yanında, yerli üretimin ekonomik göstergelerinin, damping önleminin varlığına rağmen 2006 yılından başlayarak iç pazardaki olumlu gelişmeleri yeterince yansıtamadığı tespit edilmiştir.

Damping önlemi, alındığı dönem itibarıyla hemen hemen ithalatın %60'na hitap etmiş; önleme tabi ülkelerden yapılan ithalat önlemi takip eden yılda %87 oranında düşmüştür. Damping önleminin doğal sonucu olarak, ürünün de emtia özelliğinin katkısıyla, ithalat, önleme tabi olmayan diğer ülkelere kaymıştır. Dolayısı ile yerli üretim dalı tarafından damping önleminin umulan fayda yeterince hasıl olmamıştır. Damping önlemine tabi olmuş ülkelerin büyük üretim kapasiteleri ve diğer üreticilere göre daha düşük fiyatları göz önüne alındığında, 27 Ocak 2011 tarihinde söz konusu önlemin kalkması ile bu ülkelerden tekrar düşük fiyatlardan büyük miktarda ithalatın başlaması muhtemel gözükmektedir. Damping önleminin varlığına rağmen, ithalat/yerli üretim oranı inceleme döneminde 2 kattan fazla arttıysa, 7 büyük ihracatçı ülke için damping önleminin de yürürlükten kalkmasıyla bu oranın çok daha yüksek oranlarda artacağı, dolayısıyla yerli üretim dalının iç pazardan alacağı payın düşüp, çok daha çetin bir fiyat rekabetiyle karşı karşıya kalacağı değerlendirilmektedir. Öte taraftan, damping önleminin varlığına rağmen inceleme dönemi boyunca firmanın karlılığı negatif olarak seyretmeye devam etmiştir.

İthalatın, birim fiyatlar bağlamında gerçekleşme koşullarının, yerli üretim üzerinde ortaya çıkan zarar üzerinde etkisinin olduğu görülmüştür. Bunun yanında, söz konusu zarar üzerinde, incelenen diğer faktörlerin etkisinin bulunmadığı tespitinden hareketle, yerli üretimin artan ve damping önleminin kalkması sebebiyle önümüzdeki dönemde daha da hızlı artması beklenen ithalat nedeniyle ciddi zarar ve ciddi zarar tehdidine maruz kaldığı sonucuna varılmıştır.

ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALAT İSTATİSTİKLERİ

ÜLKE ADI	2008		2009		2010	
	Miktar	Değer	Miktar	Değer	Miktar	Değer
PAKİSTAN	15.577.000	23.040.218	24.815.000	24.337.891	55.311.100	71.806.674
İRAN	5.040.000	7.097.086	18.547.000	19.007.541	44.811.985	55.925.185
BAE	23.101.300	33.818.363	18.931.200	19.779.462	11.307.000	14.722.461
UMMAN	0	0	12.714.000	13.859.090	11.160.000	14.695.273
MALEZYA	5.984.000	8.130.397	8.800.000	9.088.963	7.744.000	9.869.012
ÇHC	5.297.000	7.123.729	8.253.000	8.426.422	6.342.075	8.850.908
HİNDİSTAN	7.457.000	10.192.530	6.988.000	7.122.395	5.277.171	6.420.844
S. ARABİSTAN	384.200	557.218	4.130.000	4.500.688	4.014.120	5.357.711
İSPANYA	11.056.700	18.684.488	424.800	451.590	3.301.200	4.497.540
G. KORE	524.650	790.585	2.974.000	2.991.098	2.145.250	2.847.637
VİETNEM	25.791.150	38.375.644	20.492.850	21.039.216	2.121.000	2.949.416
TAYVAN	1.000	2.396	0	0	1.518.000	1.832.341
YUNANİSTAN	0	0	0	0	836.000	1.246.740
İTALYA	4.103.838	6.846.093	244.850	269.721	248.000	395.452
TAYLAND	22.000	33.440	0	0	110.000	115.500
A.B.D.	69.951	255.390	0	0	61.425	156.546
İSRAİL	0	0	0	0	59.073	72.460
AVUSTRALYA	0	0	0	0	22.000	27.280
ALMANYA	14.680	21.722	23.881	31.371	10.812	22.353
ÇEK CUM.	0	0	0	0	3.025	5.272
İNGİLTERE	0	0	0	0	1.015	2.336
ROMANYA	0	0	0	0	500	1.282
LÜKSEMBURG	0	0	0	0	400	6.685
İSVİÇRE	7.037	97.461	5.070	15.936	50	1.920
FRANSA	0	0	308.000	376.392	0	0
PORTEKİZ	308.014	607.140	40.000	63.678	0	0
LİTVANYA	21.000	33.584	0	0	0	0
ENDONEZYA	0	0	220.000	259.136	0	0
TOPLAM	104.760.520	155.707.484	127.911.651	131.620.590	156.405.201	201.828.828